

ЗМІНИ NO-ЕРГІЧНОЇ СИСТЕМИ В ТКАНИНАХ ПАРОДОНТА ЩУРІВ ЗА УМОВ ТРИВАЛОГО ГІПОАЦИДІТЕТУ ТА ВПЛИВУ МУЛЬТИПРОБІОТИКА

Микитенко А.О., Манько А.М., Непорада К.С.

На теперішній час захворювання тканин пародонта залишаються актуальною проблемою сучасної стоматології. За різними оцінками експертів розповсюдженість хронічного генералізованого пародонтиту у осіб більше 50 років складає 80-90%. На сучасному етапі розвитку медицини роль NO-ергічної системи тканин пародонта в розвитку патологічних процесів залишається відкритою. Загально відомо, що система оксиду азоту відіграє провідну роль в патогенезі різних захворювань серцево-судинних та шлунково-кишкового тракту (Мойбенко О.О., 2012; Гоженко А.І., 2012; Wallace J.L., 2012).

Метою дослідження було вивчення NO-ергічної системи тканин пародонта щурів в умовах тривалого гіпоацидівтету та впливу мультипробіотика «Симбітер-омега». Експерименти виконані на 46 білих щурах-самцях, вагою 180-250г. Тварини були поділені на 4 групи: I – контрольна; II – щурам щоденно протягом 28 дів вводили омепразол (14 мг/кг маси тіла внутрішньоочередно); III - вводили омепразол (14 мг/кг маси тіла внутрішньоочередно) в поєднанні з «Симбітер-омега» (0,14 мл/кг маси тіла перорально). По завершенню експерименту щурам вранці натщесерце проводили евтаназію під уретановим наркозом (50 мг/кг маси тіла внутрішньоочередно) шляхом кровопускання. Об'єктом дослідження були м'які тканини пародонта, в яких визначали загальну NO-синтазну активність та вміст нітрит-аніонів, які є стабільними кінцевими продуктами метаболізму оксиду азоту (Hevel J.M., 1991).

Нами встановлено, що загальна NO-синтазна активність на 28 добу експерименту зменшилась в 1,2 рази в м'яких тканинах пародонта порівняно з контролем. За цих умов вміст нітрит-аніонів в тканинах пародонта, також знизився в 1,06 рази порівняно з контролем. Отже, в умовах тривалого введення інгібітору протонної помпи – омепразолу відбувається пригнічення активності NO-системи в тканинах пародонта, що можливо розглядати як розвиток ендотеліальної дисфункції та порушення мікроциркуляції.

Використання мультипробіотика «Симбітер-омега» у тварин сприяло нормалізації NO-системи м'яких тканин пародонта, про що свідчить вірогідне зростання загальної NO-синтази в 8,64 рази та підвищення вмісту нітрит-аніонів в 3,15 рази ($p < 0,05$).

Таким чином, мультипробіотик «Симбітер-омега» попереджає розвиток ендотеліальної дисфункції в тканинах пародонта в умовах тривалого гіпоацидівтету.